

Univerzita Pardubice
Fakulta restaurování
Ateliér restaurování a konzervace papíru, knižní vazby a dokumentů
Jiráskova 3
570 01 Litomyšl

Věc: Oponentský posudek na bakalářskou práci Radany Vurbsové

Téma práce: Restaurování konvolutu tří starých tisků z 16. a 17. století

Oponent práce: PhDr. Jan Novotný

Návrh klasifikace: **Výborně**

Předmětem praktické bakalářské práce je restaurování konvolutu tří starých tisků sign. S 2791 ze sbírek Muzea Jindřichohradecka. Všechny tři tisky - ITINERARIVM SACRAE SCRIPTVRAE: Putowánj Swatých, knika I. z roku 1609; ITINERARIVM NOVI TESTAMENTI: Putowánj Swatých, knika II. z roku 1610 a Historia Židovská z roku 1592, pocházejí z tiskařské a nakladatelské dílny Daniela Adama z Veleslavína.

Barokní celokožená vazba měla oddělenou zadní dřevěnou desku, na níž se zachoval fragment ztmavlé jirchy, struktura šití byla narušena, došlo ke ztrátě krajních papírových listů a předsádek. Z hlediska funkčnosti vazby a zabránění dalšího poškození listů bylo nezbytné provést rozebírání bloku.

K posouzení byla předložena bakalářská práce o celkovém rozsahu 112 stran. Po formální stránce je práce přiměřeně strukturovaná, kapitoly jsou logicky řazeny za sebou. V textu je použita metoda citování tzv. „Harvardský styl“ podle normy ČSN ISO 690:2010, poznámkový aparát pod čarou není uplatněn. Po teoretické kapitole 2 *Původ a vznik Itineraria Sacrae Scripturae*, ve které je obecně představeno restaurované dílo, následuje stěžejní část 3 *Restaurování konvolutu tří starých tisků z 16. a 17. století z Muzea Jindřichohradecka* se standardním tematickým členěním podkapitol.

U identifikace je uveden autoritní název pro tiskaře a nakladatele tj. Adam z Veleslavína a dědicové. Pro popis typologie knižní vazby a knižního bloku, typografický popis a grafickou výzdobu autorka používá odborného jazykového stylu s ustálenými termíny. Použitá terminologie je v souladu s paradigmatem oboru restaurování. Doplnuji několik komentářů a otázek k této kapitole:

str. 23 *pokryvem celousňové knižní vazby byla bílá useň, vepřovice.* Jak ukazují také výsledky analýzy vazební zahnědlé usně, jedná se nejspíše o hlinitočiněnou jirchu, bílá barva viditelná rovněž na záložce.

str. 23 *nalepen archivní štítek se starší signaturou knižní vazby, která se objevuje i na přideštlí přední předsádky a na prvním dochovaném listu v bloku v pravém horním rohu.* Zabývala se autorka podrobněji studiem provenienčních znaků, např. soupisem konkordancí starších signatur, ze které knihovny konvolut pochází, kdy byl katalogizován, podle razítek a přípisků kdo ho vlastnil apod.?

str. 24 *obě desky nesou známky kování. Nejspíše stopy po sponách. Kování se nedochovalo.* Opět spony se nedochovaly, kování myšleno ochranné kování na deskách (hranové kování, náročnice, pukly).

str. 29 *kvůli porušení organiky šití.* Porušení organismu šití. Organika - skladba vnitřně uspořádaných složek.

str. 31 *kompletizace knižního bloku.* Kompletace knižního bloku.

str. 34 *torzo jednolistu předsádky.* Lépe fragment jednolistu předsádky.

str. 34 *Při určování chybějících stran a zařazení volných listů byly nápomocny také kustody nalézající se v pravém dolním rohu stránky a digitální knihovna manuscriptorium.* Při průzkumu lze také využít seznam odkazů na další dochované exempláře v jiných institucích (např. v Knihopisu Digital).

str. 35 *v zavadlém stavu zatěžkány mezi Hollytaxy a lepenkami.* Mezi netkanou textilií Hollytex a lepenkami.

str. 35 *chybějící strany a dvoulisty, nebyly doplněny v celé ploše, ale jenom na tzv. křídélko. Původní mechanismus předsádek se nedochoval, proto bylo přistoupeno k vyspravení předsádkového jednolistu a jeho doplnění o křídélko.* Křídélko před titulním listem působí poněkud nezvykle, obvykle bývá nalepeno na desku a poté přelepeno předsádkou nebo výlepem přideštlí.

str. 38 *pro dlouhodobé uložení celé knižní vazby a jejích fragmentů, za nepřístupu světla a absence prachu, byla zhotovena ochranná rozkládací krabice.* Pro dlouhodobé uložení celé knižní vazby a jejích fragmentů, jako ochrana proti přístupu světla a pronikání prachu, byla zhotovena ..

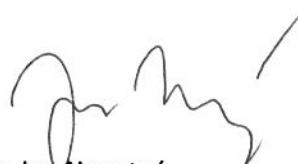
str. 38 *zhotovených z polyesterové folie Melinex.* Přesněji polyethylenglykoltereftalátové (PETP) folie.

U kapitoly 4 *Doporučené podmínky uložení* vhodné uvést také platnou normu pro ukládání archivních a knihovních dokumentů ČSN ISO 11799:2003.

V seznamech (8 *Seznam tabulek*, 9 *Seznam grafických a obrazových příloh*) by bylo vhodnější uvádět číslování stran podobně jako u automaticky generovaného obsahu.

Autorka splnila podmínky zadání, praktická bakalářská práce je zpracována po formální stránce v pořádku. Oceňuji zejména velké množství kvalitní fotodokumentace a doprovodných nákresů. S celkovou koncepcí postupu a způsobem restaurování jsem spokojen, veškeré zásahy jsou podrobně a přehledně dokumentovány. Zhotovení papírového přebalu z alkalické lepenky je efektní způsob ochrany a zároveň zachování vazby v původní podobě. Podle přiložené fotodokumentace je restaurování provedeno kvalitně, proto navrhuji studentce Radaně Vurbsové hodnocení **výborně**.

V Praze dne 8. 9. 2014

PhDr. Jan Novotný
zástupce vedoucího Oddělení restaurování
Národní knihovna ČR